

РЕГІОНАЛЬНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Випуск 8. 2014

**РЕГІОНАЛЬНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. Збірник наукових статей/
Головний редактор В. Смолій; відповідальний редактор Я. Верменич. — Вип. 8. — К.: Інститут історії України НАН України, 2014. — 252 с.**

Збірник присвячений науковому осмисленню «пізнавальних поворотів» кінця ХХ – початку ХХІ ст., зокрема тих, наслідком яких стала своєрідна «революція понять» та концептуалізація нових наукових напрямів в системі історичних і суміжних наук. З огляду на сучасні українські реалії основну увагу приділено проблемам вдосконалення територіальної організації українського соціуму, виробленню «кордонної стратегії», концептуальному визначенню предметного поля військово-історичної регіоналістики.

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту історії України НАН України (протокол № 8 від 30 жовтня 2014 р.).

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації. Серія КВ № 14290, видане 09.07.2008 р.

Видання внесено Вищою Атестаційною Комісією України до переліку фахових видань України з історичних наук.

Опубліковані статті відбивають точку зору авторів, яка не завжди збігається з думкою редакційної колегії. Відповідальність за точність цитувань несе Автор.

Рецензенти: доктор історичних наук, професор *О. С. Рубльов*
доктор історичних наук, професор *М. С. Дорошко*

Адреса редакції: 01001, м. Київ, вул. М. Грушевського, 4, к. 516, тел. 279-18-18.
Електронна версія: <http://www.history.org.ua>.
E-mail: yarover@ukr.net

РЕГІОНАЛЬНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Збірник наукових статей

Випуск 8

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ВАЛЕРІЙ СМОЛІЙ,
доктор історичних наук,
академік НАН України —
головний редактор

ЯРОСЛАВА ВЕРМЕНИЧ,
доктор історичних наук —
відповідальний редактор

Геннадій Боряк — доктор історичних наук, чл.-кор. НАН України (Київ)

Ірина Колесник — доктор історичних наук, професор (Київ)

Станіслав Кульчицький — доктор історичних наук, професор (Київ)

Микола Литвин — доктор історичних наук, професор (Львів)

Сергій Маловічко — доктор історичних наук, професор (Москва)

Олександр Реєнт — доктор історичних наук, чл.-кор. НАН України (Київ)

Ростислав Сосса — доктор географічних наук (Київ)

Олександр Удод — доктор історичних наук, професор (Київ)

Валентина Шандра — доктор історичних наук, професор (Київ)

**Київ
2014**

ЗМІСТ

Розділ 1 Методологічні проблеми регіональної історії: до теорії понять

- 9** *Литвин Володимир (Київ)*
Децентралізація, федералізація, сепаратизм:
парадокси політичного дискурсу
- 19** *Верменич Ярослава (Київ)*
Концепт регіоналізму у сучасній термінопрактиці
- 55** *Нагорна Лариса (Київ)*
Поняття «місце пам'яті» в системі memory studies

Розділ 2 Політико-правові проблеми територіальної організації

- 77** *Андрощук Олександр (Київ)*
Шляхи вдосконалення адміністративно-територіального
устрою в Україні у науковому і політичному дискурсах
кінця XX – початку XXI ст.
- 95** *Сосса Ростислав (Київ)*
Картографічний аспект дослідження
адміністративно-територіального устрою України
- 109** *Дмитрук Володимир (Київ)*
Делімітація та демаркація державного кордону України:
проблеми та пріоритети

Розділ 3

Військово-історична регіоналістика

- Водотика Сергій (Херсон)**
Регіональний контекст військово-історичних студій:
спроба концептуального визначення предметного поля **119**
- Скрипник Анатолій (Кам'янець-Подільський)**
Російська мілітаризація Київщини у XVIII ст. **131**

Розділ 4

Історична урбаністика

- Прищепя Олена (Рівне)**
Освітньо-культурне середовище повітових
міст і містечок Правобережної України
кінця XVIII – початку XX ст.:
теоретичний зріз проблеми **143**
- Водотика Тетяна (Київ)**
Типологія міст Наддніпрянської України
в контексті формування культури підприємництва
в другій половині XIX – на початку XX ст. **155**
- Подкур Роман (Київ)**
Місто на кордоні: **169**
Кам'янець-Подільський на початку 1920-х рр.
- Архипова Світлана (Київ)**
Стан адміністративного поділу Києва
в 50 – 90-х рр. XX ст. **189**

Розділ 5

Історія регіонів України. Приазов'я

199 Арабаджи Світлана (Маріуполь)

Міжетнічні відносини грецького населення Приазов'я у XIX – першій половині XX ст.

209 Бацак Наталія (Київ)

«Катерининська земля»
в історичній пам'яті греків Надазов'я:
формування етнічної цінності

223 Чернухін Євген (Київ)

Греки Надазов'я в пошуках свого місця
в історії України: нотатки за невиданими
джерелами 1950-х – 1960-х років

239 Відомості про авторів

241 Анотації